

**2013 m. GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO
PAVYZDINĖS UŽDUOTIES
VERTINIMO INSTRUKCIJA**

I d a l i s

Maksimalus įvertinimas – 22 taškai. 1–22 klausimo kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

Klausimas	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Teisingas atsakymas	A	D	B	C	A	D	B	D	B	C

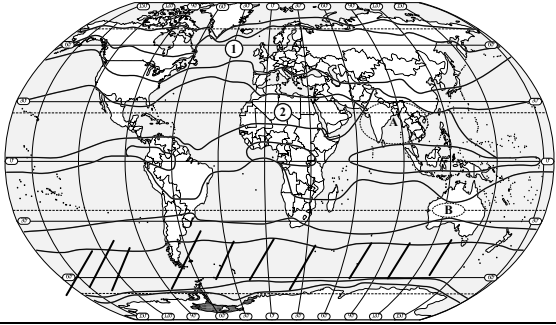
Klausimas	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Teisingas atsakymas	A	B	D	B	A	D	D	A	A	A	A	D

I I d a l i s

Maksimalus įvertinimas – 78 taškai.

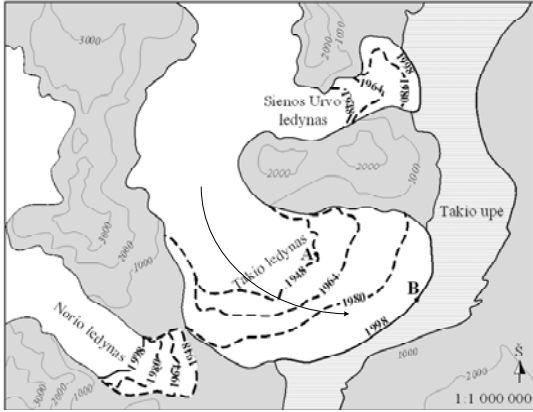
Toliau pateikiami II dalies klausimų atsakymai.

Vertintojas privalo vertinti tiksliai pagal pateiktą vertinimo instrukciją. Žvaigždutėmis pažymėtų klausimų atsakymai gali būti suformuluoti ir kitais žodžiais, svarbu, kad atsakymas būtų teisingas.

Kl. Nr.	Atsakymas	Taškai	Pastabos
23		5	
1	Į pietryčius / pietus.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2	Kairiajame.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3	55°18' šiaurės platumos ir 21°00' rytų ilgumos.	2 1 0	Už teisingai nustatytą ilgumą ir platumą. Leidžiama ± 5' paklaida. Už teisingai nustatytą ilgumą <i>arba</i> platumą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4	80.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
24		12	
1		1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2	Vasarą.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3	Dykumų ir pusdykumių.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4	1. Vidutinių platumų. 2. Paatogrąžių.	2 1 0	Už teisingai nurodytas 2 klimato juostas. Už teisingai nurodytą 1 klimato juostą Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.

Kl. Nr.	Atsakymas	Taškai	Pastabos
5	<i>Vėjai:</i> musonai. <i>Susidaro:</i> dėl slėgio skirtumo, atsirandančio tarp didžiulių vandenyno ir sausumos teritorijų.	2 1 0	Už teisingai nurodytus vėjus ir susidarymo priežastį. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
6 *	1. Jūrinė vidutinių platumų oro masė. <i>Būdingos savybės:</i> vasarą vyrauja lietingi ir vėsūs orai, o žiemą – krituliai ir teigiama arba artima nuliui temperatūra. 2. Žemyninė atogrąžų oro masė. <i>Būdingos savybės:</i> ištikus metus karšta ir sausa.	4 3 2 1 0	Už teisingai nurodytas 2 oro mases ir jų būdingas savybes (<i>turi būti nurodyti krituliai ir temperatūros</i>). Už teisingai nurodytai 3 pozicijas. Už teisingai nurodytai 2 pozicijas. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
7 *	<i>Galimas atsakymas:</i> Intensyvus galvijų auginimas ir dirvų arimas lemia žolinės dangos sunykimą, krūmynų kirtimas, skatiną vėjo eroziją.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
25		5	
1	Rusnės sala. <i>Galimas atsakymas:</i> susidarė iš Nemuno suneštų ir suklostytų sąnašų.	2 1 0	Už teisingai nurodytą salos pavadinimą ir paaiškinimą. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2	C	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3	<i>Galimi atsakymai</i> <i>Problema:</i> Pavasario potvyniai atskiria gyventojus ir jų sodybas nuo pagrindinių kelių, darboviečių, mokyklų. <i>Sprendimas:</i> Žmonės pasiruošia iš anksto: sukaupta maisto atsargų, pašarų gyvuliams, apsirūpina ryšio priemonėmis, medikamentais.	2 1 0	Už teisingai nurodytą problemą ir sprendimą. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
26		9	
1	Ciklonas.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2 *	Šaltasis. <i>Galimi atsakymai:</i> 1. Padidės debesuotumas. 2. Pradės lyti. 3. Kris slėgis. 4. Sustiprės vėjas. 5. Kris temperatūra.	3 2 1 0	Už teisingai įvardytą atmosferos frontą ir nurodytus 2 pokyčius. Už teisingai nurodytas 2 pozicijas. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3	Debesuotumas: giedra. Temperatūra: 21 °C. Atmosferos slėgis: ~1014 hPa.	3 2 1 0	Už teisingai nurodytas 3 pozicijas. Už teisingai nurodytas 2 pozicijas. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4	Londonė / Reikjavike.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
5 *	<i>Galimas atsakymas:</i> Šiose teritorijose yra susidarę anticiklonai / aukšto slėgio sritys.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
27		5	
1	1. Malaiziją. 2. Indoneziją. 3. Singapūrą. 4. Brunėjus.	2 1 0	Už teisingai nurodytas 2 valstybes. Už teisingą nurodytą 1 valstybę. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.

Kl. Nr.	Atsakymas	Taškai	Pastabos
2 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Pagal seną paprotį gyventojai degina miškus, kad paruoštų žemę dirbamiems laukams. 2. Dėl ilgai užsitęsusių sausrų.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3 *	<i>Galimi atsakymai:</i> <i>Gamtai:</i> išdega dideli miškų plotai, suprastėja dirvožemis, sunaikinamos gyvūnų buveinės, sumažėja augalijos ir gyvūnijos įvairovė. <i>Ekonomikai:</i> uždaromi oro uostai, nutraukiami miško ruošos darbai, žūsta ūkiuose užaugintas derlius.	2 1 0	Už teisingai nurodytus 2 padarinius. Už teisingą nurodytą 1 padarinį. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
28		8	
1	B	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Mažos darbo sąnaudos, nes visi darbai mechanizuoti. 2. Investuojama daug lėšų – daugiausia naujoms technologijoms ir mašinoms įsigyti. 3. Didelis gautos produkcijos kiekis.	2 1 0	Už teisingai nurodytus 2 požymius. Už teisingai nurodytą 1 požymį. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3 *	Ekonomiškai stiprioms šalims. <i>Galimi atsakymai:</i> 1. Turtingos šalys gali skirti daugiau lėšų žemės ūkio mašinoms, trąšoms įsigyti. 2. Taikomos pažangios technologijos.	3 2 1 0	Už teisingai nurodytą valstybių grupę ir 2 argumentus. Už teisingai nurodytas 2 pozicijas. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Dykumose įrengiamos drėkinimo sistemos. 2. Išvedamos atsparios augalų veislės. 3. Kuriami nauji metodai apsaugai nuo ligų ir kenkėjų.	2 1 0	Už teisingai nurodytus 2 pavyzdžius. Už teisingai nurodytą 1 pavyzdį. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
29		8	
1	Naftą eksportuojančių šalių organizacija (OPEC).	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2	1. Irakas. 2. Venesuela.	2 1 0	Už teisingai įvardytą 1 valstybę. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Naftos politikos koordinavimas (naftos kainų reguliavimas, gavybos kvotos). 2. Naftos kainų pasaulinėje rinkoje nustatymas.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Gavybos apimtys sumažėja. 2. Naftos kaina padidėja, nes kyla įtampa rinkoje.	2 1 0	Po tašką už teisingai paaiškintą naftos gavybos apimčių ir kainos pokytį. Už nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
5 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Ekonomiškai silpnose šalyse ėmė kilti ekonomika, todėl padidėjo energijos poreikis. 2. Ekonomiškai stiprios valstybės savo pramonę perkėlė į ekonomiškai silpnas valstybes. 3. Ekonomiškai stipriose valstybėse pradėtos taikyti naujos technologijos, vartojančios mažiau energijos.	2 1 0	Už teisingai nurodytus 2 teiginius. Už teisingą nurodytą 1 teiginį. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
30		7	
1	28 km.	1 0	Už teisingą atsakymą. Leidžiama ±1 km paklaida. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.

Kl. Nr.	Atsakymas	Taškai	Pastabos
2	Norio.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3		1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Didžiąją metų dalį vyrauja neigiama oro temperatūra (šaltas klimatas), todėl sniegas nespėja ištirpti. 2. Per žiemą iškrinta daugiau sniego , negu vasarą spėja ištirpti.	2 1 0	Už teisingai nurodytas 2 priežastis. Už teisingai nurodytą 1 priežastį. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta
5 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Ledynai perneša ir palieka kalnų šlaitų gruntą ir nuolaužas (morena). 2. Ledynai palieka erozinės veiklos pėdsakus (performuotus slėnius (trogus), paviršiaus ruožuotumą, „avinų kaktas“, stačias uolas). 3. Lieka ledyno tirpsmo dariniai (ledyninės daubos, terasos), ežerai.	2 1 0	Už teisingai nurodytus 2 argumentus. Už teisingai nurodytą 1 argumentą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
31		7	
1 *	Fukušimos AE (į pavadinimo užrašymo taisyklingumą nekreipiama dėmesio). Cunamis, kurį sukėlė žemės drebėjimas.	2 1 0	Už teisingai nurodytą AE ir avariją sukėlusią priežastį. Už teisingai nurodytą AE <i>arba</i> avariją sukėlusią priežastį. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2	Šiluminės elektrinės. Energijos ištekliai: 1. Gamtinės dujos. 2. Mazutas. 3. Akmens anglis. 3. Biokuras.	2 1 0	Už teisingai nurodytą elektrinę ir energijos išteklių. Už teisingai nurodytą vieną poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3	Vėjo. Paaiškinimas: pučia stiprūs pastovūs vėjai (didelis vėjo greitis).	2 1 0	Už teisingai nurodytą elektros jėgainę ir paaiškinimą. Už teisingai nurodytą vieną poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4 *	<i>Galimas atsakymas:</i> 1. Stokoja iškastinio kuro (akmens anglių, naftos, gamtinių dujų) ir kitų energijos išteklių. 2. Uraną lengviau ir pigiau gabenti. 3. Tikslinga plėtoti ten, kur didelis elektros energijos poreikis. 4. Turi urano išteklių.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.

Kl. Nr.	Atsakymas	Taškai	Pastabos
32		5	
1 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Kryptinga šeimos politika. 2. Finansinė parama / ekonominės priemonės turėti daugiau vaikų. 3. Palankios sąlygos imigracijai.	2 1 0	Už teisingai nurodytas dvi priemones. Už teisingai nurodytą 1 priemonę. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2 *	JAV <i>Galimi atsakymai:</i> 1. Sudarytos palankios sąlygos imigracijai. 2. Šalis yra patraukli darbo jėgai. 3. Stipri ekonomika ir aukštas pragyvenimo lygis traukia migrantus.	2 1 0	Už teisingai įvardytą valstybę ir argumentą Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Išsilavinimo lygis. 2. Papročiai. 3. Tradicijos.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
33		7	
1 *	<i>Galimi atsakymai:</i> 1. Regionas yra šiaurės pusrutulyje. 2. Regionas yra vakarų pusrutulyje. 3. Regioną skalauja 3 vandenynai.	2 1 0	Už teisingai nurodytus 2 bruožus. Už teisingai nurodytą 1 bruožą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
2 *	Regiono rytinėje dalyje / Atlanto vandenyno pakrantėje. <i>Galimi atsakymai:</i> 1. Šią dalį pirmiausia apgyvendino europiečiai. 2. Kūrėsi miestai. 3. Plėtojama pramonė ir prekyba.	2 1 0	Už teisingą nurodytą gyventojų susitelkimo zoną ir argumentą Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
3 *	Su žemės drebėjimais. <i>Galimi atsakymai:</i> Vakarinė pakrantė yra dviejų litosferos plokščių sandūroje, kurios judėdamos sukelia žemės drebėjimus.	2 1 0	Už teisingai nurodytą gamtinį pavojų ir argumentą. Už teisingai nurodytą 1 poziciją. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.
4	<i>Galimas atsakymas:</i> Tai lėmė buvusi kolonijinė sistema. Valstybinės kalbos sutampa su buvusių metropolijų kalbomis.	1 0	Už teisingą atsakymą. Klaidingai atsakyta arba neatsakyta.